

P R A E F A T I O.

modò vix solum manet. Dirutum est SVS AN, Cuius Regi Assuero, centum viginti septem Prouinciæ obediebant. Incensa est ab Alexandro PERSEPOLIS, imperij Perfici caput. Euerse sunt etiam NICOMEDIA, Bithimorum, MAZARA Cappadocum. SARDIS, Lidorum. SINOPE Ponticorum Regum magnificentissimæ sedes. PERGAMVM, Regia Attalicorum, quorum opes loco prouerbij fuerunt, nullo est loco. CYZICVS, quæ nauibus quadringentis aduersus Mitridatē pugnavit, tribusq; armamentarijs erat instructa, nullo nūc est gradu. Quid hic TROIAM commemorem, quæ vel excidio duntaxat suo nobilitata est? Quid CVMAS; Aeolum Metropolim MILETVM? Quid COLOPHONA, quæ maritimis atque equestribus quōdam copijs ita valebat, & à quibus illa stetit, ab iisdem indubitata staret victoria: Quid SMIRNA, quam vocat Asia pulcherrimam Strabo? Vbi nunc illa PHOCAEA Ionum ciuitas primaria, quæ adeo floruit, vt Adriæ Tyrrhenæ Iberiæq; multas terras, Tartessum cœperit, Massiliam condiderit, & alias alibi ciuitates, quod Herodotus & Strabo narrant.

Hem, quot & quantæ calamitates opprefferunt Prouinciæ Regiam Græciam, quæ illa ruinis obruta, miserrimè iacet? Vbi nunc ORCHOMENOS, cuius opulentia prouerbio locum fecit apud Homerum. MEGALOPOLIS, MEGARA, ATHENAE, SPARTA CORINTHVS, ARGÏ, MICENIAE, THEBAE, quæ propè toti quondam Græciæ imperitabant? At GNOSVS Regia Menois, Cretæq; Metropolis, ingens, vt ait Homerus, vnde illa Cycladas insulas, cunctas Græciæ maritimas oras, Italiæque, & Asiæ multas imperio continebat: quod Thucydides lib. 1. histor. Strabo, & Herodotus narrant, modo est deleta.

Post urbem conditam dirutæ sunt in sola Italia supra vrbes trecentas, quarum aliquæ habitantium frequentia, ædificiorum magnificentia, & statuarum multitudine Romanæ non cesserunt, vt ARGYRIPA, SIBARIS, CANVSIVM, CROTO, VEII, SPINA, AGYLLA, ALBA, Romæ parens, & quædam vicinæ aliæ, Ex quarum ruinis, vnica Roma crederet. VVLSINVM, potentissima Etruriæ vrbs, cuius tanta erat olim magnificentia, vt duo milia statuarum inde sint Romam asportata. Vnde Plin. lib. 34. cap. 7. Zonaras, & Orof. lib. 4. c. 5. referunt, Romanis obiectum, non aliam fuisse causam, vt tantam excinderent urbē, quam vt statuis huiusmodi Romam exornarent.

IN HISPANIA, de Bætica, siue Andalusia tantum illud commemorabimus, quod, cum eius Prouinciæ caput Hispalis, expulsis Barbaris, à Ferdinando Rege, in fidem recipere tur, vrbus & vicis à Plinio enumeratis, centum pagorum millia in Hispalensi agro accensita fuerint, qui nūc pro maiore parte desolati sunt. Sed & periit ITALICENSIS, ab Italica nobilissima Romanorum, non tam ciuium, quam Imperatorum Colonia, quæ ad sextum lapidem ab Hispali trans Betim sita, Antistite Gerontio Martyrē Diuo tutelari venerabilis olim fuit. Dedit hæc Traianum, Hadrianum, & Theodosium, optimos, maximos, & Augustos rerum dominos. Vulgò HISPALIS VETVS appellata, vastissimis etiam ruinis vixdum superstitibus, miserabili humanarum vicissitudinum exemplo, eo magis dolendo, quod pulcherrimi & amplissimi amphitheatrum moles, quæ disiecta superest, veteris magnitudinis & nobilitatis memoriam funestiorē facit. Scribitur Tiberiū Grachum, subuertisse in Hispania trecentas vrbes. Quod ex Polybio narrat Strabo, & id, quamuis ipse derideat, libro Geographiæ 3. Florus tamen in Epitome ait, in Celtiberia sola dirutas vrbes à Tiberio centū quinquaginta. Illudq; certum, Traiano imperante, à Romanis euerfam nobilissimam Lemacenorum urbem Emporiumq;, vt aliqui volunt, Norbæam præterea in Pompeianis, Illiturgium, Castulonem, Carthaginem veterem à Scipione Africano: Numantiam, Iberiam, Bilbilimq; ab iisdem Romanis, & Saguntum à Carthaginensibus, præclarissimas ciuitates solo adæquatas; quæ refert post alios Ioannes Gerundenfis, Paralipomenon lib. 1. cap. vlt.

Sed nunc in Germaniam descendamus & Galliam; TREVIORVM AVGVSTA, omnium vrbiū antiquissima est. & SOLITVRA, quæ sorores & vicinæ à Glareano, & Osvaldo Molitore, illius Scholiaste, & alijs Panegiricis nuncupantur. Quia eodem tempore fundatæ, & quia inter illas nullæ erant aliæ vrbes interpositæ. Sed, Deus bone, quo nunc Treuitorum magnificentia concidit, rudera conspiciuntur maiora, quam ciuium habitationes existant. Similifato diminuta est TVNGRIS, BONNA, VETERA nunc Santen. Quorum tanta amplitudo fuit, vt attestante Tacito, duæ legiones in his commodè residere potuerint. Non hic commemorabo, quam multæ Hunnicis, Francicis, Normannicis depopulationibus, euerse sint, & deletæ. Periit GELDVB A, post Nouesium quatuor à Rheno miliaribus, insigni Romanorum clade famosa, Villæ saltem aliquæ, Gelb nuncupatæ super sunt, quæ antiquum vrbs nomen retinent. Periit ASCIBVRGVM vrbs magna, quam Tacitus à Germanis constructam asserit, Et itineraria inter Nouesium, & vetera castra constituunt. COLONIA TRAIANA, præclari nominis vrbs vsq; adeo deleta est, vt ne vestigium quidem super sit.